

Sygn. akt *XVII AmE 182/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>Sędzia SO Dariusz Dąbrowski</i>
-----------------	------------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) *Spółki Akcyjnej w W.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 15 lutego 2018 roku nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od powoda (...) *Spółki Akcyjnej w W.* na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Dariusz Dąbrowski

Sygn akt. *XVII AmE 182/18*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 lutego 2018 r., znak: (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki działając w oparciu o przepisy art. 56 ust. 1 pkt 1a, art. 56 ust. 2 pkt 1, ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2016 r. – Dz. U. z 2017 r. poz. 220 ze zm.) w związku z art. 9a ust. 1a pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r.), w związku z art. 56 ust. 3 i ust. 6 oraz art. 30 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, a także w związku z art. 186 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2017 r. poz. 1148, ze zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy: (...) S.A. z siedzibą w W., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), orzekł, że:

1. Przedsiębiorca ten nie wywiązał się w 2013 r. z określonego w art. 9a ust. 8 ustawy – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r.) obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwa pochodzenia z kogeneracji, o którym mowa w art. 9l ust. 1, wydanego dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub uiszczenia opłaty zastępczej, w terminie określonym w art. 9a ust. 5 tej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do

dnia 3 kwietnia 2015 r.), obliczoną w sposób określony w art. 9a ust. 8a ustawy – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r.),

2. za zachowanie opisane w punkcie pierwszym, wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w kwocie 2,864,94 zł, co stanowi (...) % przychodu osiągniętego przez Przedsiębiorcę w 2016 r.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł powód, zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił:

a) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 68 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.), przez niezastosowanie i wydanie decyzji po upływie terminu wskazanego w tym przepisie, a więc bez podstawy prawnej, oraz

b) naruszenie przepisów postępowania administracyjnego, tj. art. 186 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1148 ze zm.) oraz art. 189c kodeksu postępowania administracyjnego poprzez niezastosowanie prowadzące do niezastosowania ustawy obowiązującej w czasie naruszenia prawa, tj. w roku 2013 oraz 2014.

Wobec powyższego, wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o

oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa URE z dnia 17 grudnia 2009 r. znak:(...) została Przedsiębiorcy udzielona koncesja na obrót energią elektryczną na okres od 1 stycznia 2010 r. do 1 stycznia 2020 r. Koncesja ta została cofnięta Przedsiębiorcy z dniem 11 sierpnia 2017 r. (okoliczność bezsporna)

Przedsiębiorca w 2013 roku prowadził działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną w zakresie obrotu energią elektryczną i dokonał sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych w ilości 4 081,137 MWh. (k. 10-11 akt adm.)

Pismem datowanymi na 31 marca 2014 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, zwrócił się do Przedsiębiorcy z prośbą o udzielenie informacji dotyczących dokonanej w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. sprzedaży energii elektrycznej. (k. 1-6 akt adm.)

W piśmie z 5 listopada 2014 r., uzupełnionym pismami z 21 listopada 2014 r., 12 grudnia 2014 r., 1 kwietnia 2015 r. Przedsiębiorca przekazał dane dotyczące dokonanej w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. sprzedaży energii elektrycznej. (k. 7-11 akt adm., k. 12 akt adm. wraz z załącznikami, 286 akt adm. wraz z załącznikami, 318 akt adm. wraz z załącznikami.)

W związku z ujawnieniem możliwości nieprzestrzegania w roku 2013 określonego w art. 9a ust. 8 ustawy – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.) obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia z kogeneracji, o którym mowa w art. 9l ust. 1, wydanego dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub uiszczenia opłaty zastępczej w terminie określonym w art. 9a ust. 5 tej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r.), obliczoną w sposób określony w art. 9a ust. 8a ustawy p. e. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r.), pismem z 1 października 2015 r. Prezes URE poinformował Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej. (k. 333-335v akt adm.)

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z 4 grudnia 2015 r. uzupełnionym pismem z 4 stycznia 2016 r. Przedsiębiorca podtrzymał stanowisko wyrażone w piśmie z 5 listopada 2014 r., zgodnie z którym nie prowadził w 2013 r. działalności gospodarczej w zakresie obrotu energią elektryczną. Dokonywał refaktury poniesionych kosztów energii elektrycznej na podwykonawców, najemców i dostawców. Dodał, że w pojedynczych przypadkach doszło do błędnych ustaleń umownych z kontrahentami w zakresie ponoszenia kosztów zużytej przez nich energii elektrycznej. Wskazał również, że odsprzedaż energii elektrycznej wynika z jego pobocznej działalności gospodarczej jaką jest administrowanie aktywami i co do zasady odsprzedaje on energię elektryczną za zasadzie refaktury. Przedsiębiorca twierdził, iż pojedyncze odstępstwa od powyższej praktyki wykluczają uznanie jego działań jako prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu energią elektryczną. Zdaniem Spółki nie jest możliwe skorygowanie wszystkich umów zawierających niewłaściwe regulacje dotyczące rozliczania energii elektrycznej z uwagi na szeroką skalę prowadzenia działalności oraz z powodów proceduralnych, jednak mając na względzie poszanowanie obowiązujących przepisów prawa po wykonaniu wewnętrznego audytu, Spółka wdraża procedury zmierzające do wykluczenia podobnych zdarzeń w przyszłości. (k. 346 akt adm., k. 1101 akt adm.)

Prezes URE pismem z dnia 27 lipca 2017 r. poinformował Przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania oraz o przysługującym mu prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz złożenia dodatkowych wyjaśnień i uwag. (k. 1109-1109v akt adm.)

Przedsiębiorca zapoznał się z materiałem dowodowym. W piśmie z 8 sierpnia 2017 r. przesłał dodatkowe wyjaśnienia. Podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, ponadto wskazał, iż jest w trakcie „wygaszania” koncesji na obrót energią elektryczną. (k. 1114-1116v akt adm.)

Przedsiębiorca nie wypełnił w roku 2013 obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 ustawy – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.) ponieważ nie uzyskał i nie przedstawił Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji na ilość 36,730 MWh. (okoliczność bezsporna)

Przedsiębiorca nie dokonał wpłaty na konto Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ((...)) opłaty zastępczej do dnia 30 czerwca 2014 r. (okoliczność bezsporna)

W 2016 r. Spółka osiągnęła przychód w wysokości(...) zł. (k. 1115-1116v akt adm.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym i sądowym oraz fakty powszechnie znane, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie powoda podlegało oddaleniu.

W myśl art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.) odbiorca przemysłowy, przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w ust. 1a, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9 są obowiązani uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwo pochodzenia z kogeneracji, o którym mowa w art. 9l ust. 1 wydane dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub uiścić opłatę zastępczą, w terminie określonym w ust. 5, obliczoną w sposób określony w ust. 8a.

Zgodnie z treścią § 9 ust. 1 – obowiązującego do dnia 31 grudnia 2014 r. – Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie sposobu obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia tych świadectw, uiszczania opłaty zastępczej i obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej

wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji (Dz.U.z 2011 r., Nr 176 poz. 1052), obowiązek uzyskania i przedstawienia Prezesowi URE do umorzenia świadectwa pochodzenia z kogeneracji albo uiszczenia opłaty zastępczej za 2013 r. uznaje się za spełniony jeżeli minimalny udział ilościowy sumy energii elektrycznej wynikającej ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, które przedsiębiorstwo energetyczne przedstawiło do umorzenia lub z uiszczonych opłat zastępczej, odniesiony do całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym wyniósł dla jednostki kogeneracji, o której mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a ustawy p.e. nie mniej, niż 0,9 %.

Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a) w związku z art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 490) dla przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub obrotu tą energią i sprzedającego tę energię odbiorcom końcowym, zakres obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji lub uiszczenia opłaty zastępczej dla jednostki kogeneracji, o której mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1 ustawy p.e. na rok 2013 został określony na poziomie 0,9% w odniesieniu do całkowitej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym niebędących odbiorcami przemysłowymi, o których mowa w art. 9a ust. 1a pkt 1 ustawy p.e. (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.).

Tak też, jak stanowi art. 56 ust. 1 pkt 1a ustawy p.e. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2016 r.), karze pieniężnej podlega ten, kto m.in. nie przestrzega obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia z kogeneracji albo nie uiszcza opłaty zastępczej, o której mowa w ust. 8.

Ponadto, zgodnie z art. 186 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii, do wykonania i rozliczenia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1 i 8 ustawy p.e. za okres przed dniem wejścia w życie art. 179 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii (tj. przed dniem 4 kwietnia 2015 r.) oraz w zakresie kar pieniężnych za nieprzestrzeganie tego obowiązku w tym okresie stosuje się przepisy dotychczasowe.

Decyzją Prezesa URE z dnia 17 grudnia 2009 r. została udzielona Przedsiębiorcy koncesja na obrót energią elektryczną na okres od 1 stycznia 2010 r. do 1 stycznia 2020 r. Koncesja ta została cofnięta z dniem 11 sierpnia 2017 r.

Przenosząc powyższe, na grunt niniejszej sprawy, przede wszystkim wskazać należy, że skoro powód w 2013 r. prowadził działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną i dokonał sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych, to prawidłowe jest stwierdzenie, iż podlegał on dyspozycji art. 9a ust. 8 ustawy p.e. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r.).

Jak ustalono, powód dokonał w 2013 r. sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych w ilości 4 081 137 MWh. W tym stanie rzeczy, również właściwe jest przyjęcie, iż powód był zobowiązany do przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a ustawy – p.e. w ilości 36,730 MWh lub uiszczenia opłaty zastępczej na łączną ilość odpowiadającą temu wolumenowi i wynoszącej 2 203,80 zł.

Powód do dnia 31 marca 2014 r. nie przedstawił Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji celem realizacji przedmiotowego obowiązku za 2013 r. Również z wykazu podmiotów, które dokonały wpłaty opłaty zastępczej, przekazanej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wynika, iż powód nie uiszczył jej we wskazanym wyżej terminie. Wobec powyższego należało uznać, że powód nie wypełnił w 2013 r. obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 ustawy p.e. (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.), tym samym słuszne było stanowisko Prezesa URE, który wymierzając karę pieniężną w wysokości 2 864,94 zł wziął pod uwagę różnicę pomiędzy wymaganym w 2013 r. udziałem energii elektrycznej pochodzącej z umorzonych świadectw pochodzenia z kogeneracji lub wniesionej opłaty zastępczej, w całkowitej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym (tj. 0,9%) a udziałem osiągniętym przez powoda – wynoszącą 0,90 %.

W treści odwołania, powód wskazywał, iż zasadne jest zastosowanie art. 189c ustawy – kodeks postępowania administracyjnego, zgodnie z którym jeżeli w czasie wydawania decyzji w sprawie administracyjnej kary pieniężnej obowiązuje ustawa inna niż w czasie naruszenia prawa, w następstwie którego ma być nałożona kara, stosuje się

ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest ona względniejsza dla strony. Sąd nie podziela niniejszego stanowiska, wskazując tym samym na treść art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 935), zgodnie z którym do postępowań administracyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia tej ustawy ostateczną decyzją lub postanowieniem stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 (tj. ustawy – kodeks postępowania administracyjnego) w brzmieniu dotychczasowym.

Przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w dniu 1 października 2015 r., co oznacza, że nie mają do niego zastosowania znowelizowane przepisy ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego. Słusznie również wskazał pozwany, iż w przedmiotowej sprawie istnieje nie budzący wątpliwości przepis intertemporalny – tj. art. 186 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Przechodząc do kwestii kary pieniężnej nałożonej na przedsiębiorcę, Sąd stoi na stanowisku iż została nałożona w odpowiedniej wysokości. Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 2a pkt 1 ustawy – p.e.(w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2016 r.) minimalna wysokość kary pieniężnej, wymierzonej w przypadku nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8, nie może być niższa niż kwota obliczona według obowiązującego wzoru, zgodnie z którym kwotę nie uiszczonej opłaty zastępczej należy pomnożyć przez współczynnik 1,3. Dokonane w ten sposób obliczenie dało wynik 2 864,94 zł (2 203,80 x 1,3), co stanowi minimalną wysokość kary pieniężnej nałożonej na przedsiębiorcę. Zdaniem Sądu, kara w tej wysokości mieści się w limicie określonym w art. 56 ust. 3 prawa energetycznego, gdyż stanowi (...) przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2016 r. wynoszącego (...) zł. Z bilansu oraz rachunku zysków i strat (k. 1115-1116v akt adm.) Przedsiębiorcy za rok 2016 r. wynika, iż na dzień 31 grudnia 2016 r. posiadał aktywa trwałe w wysokości (...) zł, aktywa obrotowe w wysokości (...) zł oraz osiągnął w 2016 r. zysk netto w wysokości (...) zł. Kara w tej wysokości nie wpłynie na możliwości finansowe powoda. Wysokość kary gwarantuje osiągnięcie jej prewencyjnych i represyjnych celów. Stanowi realną dolegliwość dla podmiotu, mając zaś na uwadze dalsze działania powoda, zadziałała prewencyjnie dla zapobieżenia powtarzaniu się nagannego zachowania w przyszłości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że powód - jako przegrywający sprawę – zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, na które złożyło wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalonej na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Dariusz Dąbrowski